GECOMBINEERDE COMMISSIE VAN 8 JULI 2020 18.00 UUR

Voorzitter: M. Bolle (CDA)
Aanwezig: de dames E.M. van der Weele (Pvda), K. Boogaard (PvdA), I. Jacobs-Setz (VVD), K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren J.P. Loopstra (PvdA), W.H. Koks (SP), B. de Greef (SP), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), D. Mellies (100% Groningen), R. Staijen (Stadspartij), J. Been (GroenLinks), J. de Haan (CDA)
Gedeputeerde: mevrouw F. Gräper-Van Koolwijk
Burgemeester: de heer K.F Schuiling (VVD)
Wethouders: de heer P.E. Broeksma (GroenLinks)
Namens de griffie: J.S. Spier

1 Opening

00:17:07

Voorzitter: Goedenavond en welkom bij deze ingelaste vergadering. Ik hoop dat jullie genoten hebben van deze hele week reces. Welkom, ook aan mevrouw Gräper- van Koolwijk als gedeputeerde en voorzitter van de stuurgroep Aanpak Ring Zuid en de overige aanwezigen. We hebben in ieder geval genoeg fracties aanwezig om deze vergadering te kunnen openen, en bij deze is die dan ook geopend.

2 Informatie over akkoord op hoofdlijnen project Aanpak Ring Zuid

Afgelopen maandagochtend kwam het bericht dat de partijen binnen het project Aanpak Ring Zuid op hoofdlijnen tot een overeenstemming zijn gekomen. Deze extra commissie is bedoeld om het college de gelegenheid te geven om ons bij te praten. Mijn voorstel is dat het college eerst even kort schetst wat het proces is geweest. Dat is een lang proces geweest maar vanaf het instellen van de Commissie Hertogh en de uitkomsten daarvan en wat nu dan heeft geleid tot een akkoord op hoofdlijnen. En dan kan het college ook aangeven waarom het aan ons als raad en commissie vraagt om straks een gedeelte achter gesloten deuren te doen. Dit omdat we op dit moment nog bijzonder weinig inhoudelijke informatie hebben. Op basis daarvan zouden wij normaliter beoordelen of een opgelegde geheimhouding, of we die wens bekrachtigen, maar dat zullen we dan straks doen. Na de introductie van het college is er gelegenheid voor een vragenronde vanuit de commissie en dat is dan nog in het openbare gedeelte in ieder geval. Dan wil ik eerst het woord geven aan de heer Broeksma.

00:18:36

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Geachte leden van de raadscommissie, allereerst mijn dank en waardering namens het college dat u in uw reces uw agenda heeft vrijgemaakt en bereid bent geweest om in te gaan op ons verzoek om een commissievergadering uit te schrijven over het akkoord op hoofdlijnen dat bereikt is tussen de overheden enerzijds en de opdrachtnemers anderzijds over de financiën van het project Aanpak Ring Zuid, dat veel mensen raakt in stad en regio. Fijn ook dat de voorzitter van de stuurgroep Ring Zuid, gedeputeerde Fleur Gräper, aanwezig is in deze vergadering. We willen er daarmee ook voor zorgen dat de informatie die u als raad krijgt dezelfde is als in de Staten die hier vanmiddag

over vergaderd heeft. De afgelopen weken heeft de stuurgroep Ring Zuid onder leiding van gedeputeerde Fleur Gräper zich samen met andere overheden enorm ingespannen om tot dit akkoord op hoofdlijnen te komen. We verwachten dat er met dit akkoord een stabiele basis ligt voor de verdere voortgang van de bouw, en ik wil benadrukken dat het gaat om een akkoord op hoofdlijnen. Dat is de solide basis voor de verdere afwikkeling die tot een vaststellingsovereenkomst zal leiden. Het belangrijke en omvangrijke project van de ombouw van de zuidelijke ringweg in Groningen is van groot belang voor de bereikbaarheid van de stad en de hele regio. Het vormt de toegangspoort van de stad die op termijn dreigt dicht te slibben door de grote groei die Groningen doormaakt nu en de komende jaren, en ook voor de dagelijkse pendel van en naar de stad vanuit de regio. Uw gemeenteraad heeft de afgelopen periode herhaaldelijk aangegeven, terecht inzicht te willen in de stand van zaken rondom de financiën van dit omvangrijke project. Dit vraagt u vanwege het belang van het project, het effect op de bereikbaarheid en ook vanwege de omwonenden die te maken hebben met de bouwwerkzaamheden. Ook voor hen is het van groot belang dat we de voortgang in het project houden en mede daarom is het goed dat er nu een oplossing gevonden is voor de financiële situatie binnen het project. De financiële angel is daarmee uit het project. Die was er ingeslopen door de vertraging, met alle gevolgen van dien. De deal is de uitkomst van de Taskforce Financiën die was ingesteld als één van de aanbevelingen van de Commissie Hertogh. Andere aanbevelingen van die commissie die vooral gingen over de onderlinge samenwerking, wat is het best for project waren al eerder geïmplementeerd. Dat heeft onder andere geleid tot nu de start van de aanleg van de verdiepte ligging, vorig jaar de realisatie van de Helperzoomtunnel, wat bijvoorbeeld van enorm belang is voor de voortgang van het project Spoorzone. Tot op heden konden wij u op de vraag, hoe gaat het met de financiën, nog geen uitsluitsel geven omdat de gesprekken nog liepen. Afgelopen maandag kon dat wel toen ontving u van ons een brief over het feit dat dat akkoord op hoofdlijnen is bereikt. Wij willen u graag informeren over dat akkoord zoals ook de Staten zijn geïnformeerd. We willen eigenlijk dat dat gelijktijdig, in feite dat u identiek bent geïnformeerd vandaar ook de aanwezigheid van de gedeputeerde Gräper. Eerder vanmiddag zoals ik zei, zijn de Staten geïnformeerd. Het is van belang dat de verdere toelichting onder geheimhouding gebeurt want in deze fase wordt nog gewerkt aan de definitieve vaststellingsovereenkomst op basis van het akkoord op hoofdlijnen. Als de informatie naar buiten gaat, kan dat zowel de positie van de opdrachtgevers, de overheden en de opdrachtnemers schaden. Het gaat om bedrijfseconomische informatie. Het gaat daarbij om de twee Duitse en ook om de vier lokale aannemers en daarmee zou het publieke belang niet gediend worden. Zodra de vaststellingsovereenkomst een feit is, kan meer informatie publiek gedeeld worden. Met uw welnemen voorzitter, geef ik graag het woord aan de gedeputeerde.

00:22:21
Voorzitter: Zijn er over dit gedeelte al vragen vanuit de commissie? De heer Koks.

00:22:26
De heer Koks: Die geheimhouding, hoe lang moet dat duren eigenlijk?

00:22:31
Voorzitter: De wethouder.

00:22:31
De heer Broeksma: Tot die vaststellingsovereenkomst en wij denken eerder aan weken dan maanden.

00:22:37
Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

00:22:39
Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder zegt dat de financiële angel uit het project is getrokken maar dat lijkt me niet het geval, de financiële angel is verschoven naar de RSP-gelden. Is de wethouder dat met mij eens?

00:22:52
Voorzitter: De wethouder.

00:22:53
De heer Broeksma: We zullen straks over de financiën informeren als het gaat over de middelen die gezocht moeten worden. In de realisatie-overeenkomst is afgesproken dat bij een RSP-project, wat dit is, ook vanuit de RSP-pot bijgedragen wordt. Dat klopt.

00:23:10
Voorzitter: De heer De Haan.

00:23:11
De heer De Haan: Ja voorzitter, dank u wel. Ja, mijn vraag aan de wethouder is eigenlijk waarom we dan als het nu nog niet definitief is, waarom we nu als raad of commissie bij elkaar zitten om hier nu over te spreken? Waarom niet als het echt definitief is? Het tweede is als die definitieve afspraken er dan zijn, krijgen we het dan als raad gewoon als uitkomst te horen van dit is het of hebben we als raad er ook nog enige invloed op?

00:23:33
Voorzitter: De wethouder.

00:23:35
De heer Broeksma: Juist voor dat laatste, delen we het nu met u. U heeft de rechtmatige vraag van wat is de uitkomst van de Taskforce Financiën, kunt u daar iets meer over zeggen? Dat doen we nu. Dat willen we onder geheimhouding doen om de reden die ik net gezegd heb, ook om u de gelegenheid te geven daarop te reflecteren en daar uw input op te geven.

00:23:46
Voorzitter: Voordat we – want we waren in principe nog bij de inleiding en ik wil mevrouw Gräper het woord gaan geven- maar eerst nog de heer Loopstra.

00:23:56
De heer Loopstra: Nou ja, om dat u dat zo vroeg. Wij willen als partij, als fractie toch even melden dat wij erg gelukkig zijn met het akkoord op hoofdlijnen en dat dus de Ring Zuid weer verder kan in zijn ontwikkeling dus onze fractie is erg blij met het bericht wat wij kregen.

00:24:13
Voorzitter: Waarvan acte. De heer Koks.

00:24:15
De heer Koks: Dat heb ik al gevraagd aan de PvdA-fractie. Hoe-

00:24:17
Voorzitter: Dat gaan we niet doen, meneer Koks.

00:24:18
De heer Koks: Nee, waarom niet?

00:24:19
Voorzitter: Nee, nee, nee, omdat we dat niet gaan doen. Mevrouw Gräper, gaat uw gang.

00:24:24
Mevrouw Gräper: Ja, voorzitter, dank dat ik hier mag zijn. Dank ook voor het feit dat ik in een toch wel bijzondere setting gast mag zijn in in uw raad. We hebben net drie uur openbaar en vervolgens nog twee uur besloten vergaderd in de Staten dus ik hoop dat u het mij vergeeft dat mijn concentratiespanne misschien niet helemaal meer scherp is inmiddels. Ik vind het echter wel van belang om ook hier misschien wat informatie van wat daar gebeurt is, ook met u te kunnen delen. Ook wij hebben in de Staten uitgebreid stilgestaan bij de vraag, waarom nu? Waarom in beslotenheid en waarom niet wachten op het moment dat wij de vaststellingsovereenkomst hebben? Het is zo dat in het debat wat wij in de Staten hebben gevoerd ons als college regelmatig de vraag is gesteld, "Heeft u er nog vertrouwen in dat u er met de aannemer uitkomt?" en "Wilt u ons gedurende dat proces ook informeren over of dat vertrouwen gerechtvaardigd is of niet?"

00:25:25
Mevrouw Gräper: Het is zo dat wij afgelopen weekend geen overeenkomst gesloten hebben. We hebben afgelopen weekend een aantal afspraken gemaakt die de fundamentele blokken zijn van wat straks de vaststellingsovereenkomst moet gaan worden. Ik denk dat dat goed is om onszelf dat te beseffen want dat betekent ook feitelijk dat we natuurlijk weliswaar een aantal hele belangrijke afspraken gemaakt hebben maar dat er nog geen overeenkomst ligt. Dat we dus in die zin ook nog steeds in de onderhandelingsfase zitten met de Herepoort waar we de details nog van moeten uitwerken maar, en dat is natuurlijk wel een feit, op een aantal hele belangrijke onderdelen wel overeenstemming hebben bereikt met elkaar. Elementen waarvan je van tevoren weet dat dat de deal or no deal-elementen zijn in zo'n overeenkomst. Die afspraken maken ook dat wij als stuurgroep er onderbouwd vertrouwen in hebben dat we er met elkaar uitkomen en ik denk dat het ook netjes is, in dat proces, om dat vertrouwen ook aan mee te kunnen geven en waar dat op gebaseerd is. Dat is denk ik de belangrijkste reden waarom het nu is, dus vanuit die informatieplicht waarin wij graag u willen meenemen in waarom wij er vertrouwen in hebben dat we er met elkaar uit kunnen gaan komen. Dat is denk ik de reden waarom dat nu is. Zoals de heer Broeksma ook al zei, dat besef dat betekent dus ook dat we nog in de onderhandelingen zitten. Dat betekent ook dat het delen van de informatie dus ook de onderhandelingspositie van zowel ons als opdrachtgever als ook van de aannemer als opdrachtnemer, raakt. Daar zitten ook bedrijfseconomische elementen in, die ook het private belang van de aannemer is. Dat is ook precies waarom wij in ieder geval geconstateerd hebben, dat dat ook is waar de Gemeentewet maar ook de Provinciewet over gaat. Dat op het moment dat er private belangen zijn die geschaad worden bij in het openbaar vergaderen, dat dat ook precies de reden is waarom de Provinciewet en de Gemeentewet het instrument 'besloten

vergaderingen' hebben om u daar wél in te kunnen informeren. U daarin ook mee te kunnen nemen zodat u uw controlerende rol als volksvertegenwoordiger ook maximaal kunt invullen. U kunt ons daar ook dingen meegeven, waar wij juist op moeten letten in die laatst details waar we met elkaar naartoe gaan. Ik hoop ook, ik heb ook gemerkt in de Staten dat dat ook goed werkt, dat we straks met elkaar die informatie kunnen delen. Tot zover, voorzitter.

00:27:41
Voorzitter: Dank u wel. Nog vragen vanuit de commissie? De heer Mellies, namens '100% Groningen'.

00:27:46
De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter. Gaan we het straks achter gesloten deuren pas hebben over of andere RSP-projecten zoals de spoorlijn van Veendam naar Stadskanaal, de verdubbeling van de N33 of de Wunderlinie of die invloed gaan hebben hier hierop?

00:28:02
Voorzitter: Gedeputeerde.

00:28:05
Mevrouw Gräper: Ja voorzitter, het RSP-programma zit zo in elkaar, dat daarin afgesproken is dat alle meevallers en tegenvallers binnen het programma moeten worden opgelost. In de afspraak van het RSP-programma staat ook nadrukkelijk dat wanneer er grote tegenvallers zijn dat ook kan betekenen dat er herprioritering binnen de nog aan te besteden projecten kan of moet plaatsvinden. Ik denk dat ook voor de helderheid van de vraag van belang is om te weten of er van een dergelijk geval sprake is. Ik heb dat ook in de media maar ook vandaag in de Staten uitgelegd dat daar inderdaad sprake van is. Wij kunnen de afspraken die we hebben gemaakt en de financiële verdeling die daarin zit niet dekken enkel en alleen uit het projectbudget. Dat betekent dat we dan terugvallen op de afspraken die in het programma van het RSP zitten en dat we dus moeten kijken naar de projecten die nog niet aanbesteed zijn. Dat zijn er nu nog drie, de N33 midden, de tweede en derde fase van de Wunderlijn en dus de spoorlijn Veendam Stadskanaal. De mate waarin dat is, dat is denk ik onderdeel van de besloten vergadering straks maar dat dit een gegeven is, dat is een gegeven dat gewoon hoort bij het RSP-programma. Dat wisten we ook bij de realisatiebesluiten die we hebben genomen over deze drie projecten dat dit tot het moment van aanbesteding altijd aan de orde zou kunnen zijn, Je hoopt dat natuurlijk niet. Je doet er ook alles aan om dat te voorkomen maar dit is wel hoe het programma werkt. Het goede nieuws daarbij is – en je kunt het je bijna niet voorstellen dat er dan ook goed nieuws bij hoort is wel, dat dat ook betekent dat we geen additionele middelen in de reguliere begroting van de provincie hoeven te vinden en of in de begroting van de gemeente. Dat is dus dan de andere kant van het verhaal, de financiële afspraken zijn te dekken vanuit het RSP-programma.

00:29:48
Voorzitter: Waarbij opgemerkt dat dat mandaat van Provinciale Staten is en niet van de gemeenteraad van Groningen. De heer Loopstra.

00:29:55
De heer Loopstra: Een punt van orde, voorzitter, er is een raadslid van ons, Krista Boogaard.

Zij zit hiernaast en wordt niet toegelaten tot de vergadering en ik wil toch vragen of dat geregeld kan worden?

00:30:06
Voorzitter: Maar gaat u haar-

00:30:07
De heer Loopstra: Dat weet ik niet, zij heeft zich op gegeven voor de vergadering en ik heb zonet nog allemaal mensen zien binnenkomen maar zij is hier op een stoel geplaatst buiten en dat lijkt me geen goede zaak. Ik wilde dus toch verzoeken of u als voorzitter misschien mogelijk toch kunt regelen dat zij alsnog wordt binnengelaten?

00:30:25
Voorzitter: Gaan we regelen, meneer Loopstra.

00:30:26
De heer Koks: Dat geldt ook voor mijn fractiegenoot Bob de Greef, die is ook opgegeven die zit neem ik aan ook ergens buiten.

00:30:35
Voorzitter: Nog meer mensen? Of zijn er nog mensen onderweg? Nee?

00:30:44
Voorzitter: Dan wordt dat nu in ieder geval geregeld. Dan zag ik mevrouw De Wrede en meneer Koks, eerst mevrouw De Wrede.

00:30:53
Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter, de Partij voor de Dieren heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk, zowel in de provincie als in de gemeente, gewezen op de complexiteit van het project, de moeilijkheden die er waren bij de bouw en heeft gewaarschuwd voor de flinke kostenoverschrijdingen. Er is altijd geantwoord dat de onrust niet nodig was en dat er een stroppenpot was van nou ook dik over de 100 miljoen euro en dat er geen enkele reden was tot paniek en dergelijke. Nu blijkt dat er toch wel degelijk reden was tot paniek en dat het project gierend uit de klauwen is gelopen, met alle gevolgen van dien. Daar kunnen wij ook de conclusie uit halen dat wij als volksvertegenwoordigers dus eigenlijk verkeerd zijn voorgelicht. Heeft dit ook gevolgen voor de gedeputeerde, mevrouw Gräper maar bijvoorbeeld ook voor onze eigen wethouder, Paul de Rook.

00:31:55
Voorzitter: En die vraag stelt u aan, mevrouw Gräper? Ja dan als voorzitter van de stuurgroep en dan iets korter zodat Paul ook nog wat kan toevoegen.

00:32:11
Mevrouw Gräper: Ja, voorzitter, het is zo dat op het moment dat je puur contractueel naar de huidige situatie kijkt, het nog steeds zo is dat de prognose eindstand, zoals ook in de T-rapportage gemeld wordt, ook aan uw raad, passend is binnen het budget wat daar beschikbaar voor is. Tegelijkertijd is ook altijd gecommuniceerd dat drie jaar vertraging niet gratis is en is ook altijd gecommuniceerd dat die rekening ergens moet gaan landen en dat de wereld niet wit is. De keuze die wij gemaakt hebben om over te gaan naar een mediationtraject om te kijken of je daar met elkaar uitkomt, betekent dat je met elkaar niet een discussie voert over wie is precies waar verantwoordelijk voor en wie heeft welke

verantwoordelijkheid daar ook in maar een mediationtraject is een traject waarin je met elkaar vooral kijkt van hoe ga je hier met zijn tweeën uitkomen. In die zwart wit wereld hebben wij afspraken kunnen maken waarin we er met elkaar uit kunnen komen. Dat betekent ook dat inderdaad een deel van de pijn waar je misschien contractueel van zou kunnen zeggen daar ligt een oorzaak bij de aannemer, nu toch pakt in het belang van de regionale werkgelegenheid, in het belang van het voortgang van het project, in het belang van de bereikbaarheid van de stad en in het belang van het project als geheel. Dat is dus niet een schuldvraag of iets dergelijks maar dat is een poging geweest om met elkaar eruit te komen. Uiteindelijk is het in dit geval aan de Staten ook om te kijken of zij die aanvullende middelen ook beschikbaar willen stellen voor het akkoord wat er mogelijkerwijs straks ligt als de vaststellingsovereenkomst getekend is. Het ene en het andere hebben in die zin geen verband met elkaar, want een mediationtraject gaat niet over waar je recht op hebt, maar hoe je er met elkaar uitkomt. Daarnaast is het denk ik ook goed om onszelf te realiseren dat op het moment dat je zo'n juridisch traject ook hard ingaat, je een serieus risico loopt dat straks aan het eind de operatie misschien wel geslaagd is maar de patiënt onderweg wel overleden is. Ook daar vanuit het belang van regionale werkgelegenheid, ook daar vanuit het belang van de bereikbaarheid van de stad en de regio als geheel, hebben wij als stuurgroep gemeend dat het goed is om ook dat mediationtraject te doorlopen en te kijken hoever je daar met elkaar kunt komen.

00:34:29

De heer Broeksma: Misschien toevoegen vanuit het college, het college toen, het college nu dat inderdaad op het moment dat er besloten is tot drie jaar vertraging, in de zomer van 2018 was dat aan de orde, is ook duidelijk dat daar een financiële rekening achteraan komt. Het instellen van de commissie Hertogh was de interventie om te proberen te zorgen dat die financiële angel, die financiële kwestie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer opgelost zou worden. Nou, dat heeft geleid na anderhalf jaar uiteindelijk tot een akkoord op hoofdlijnen wat afgelopen weekend gesloten is. Daarover willen we u nu informeren en dat zou moeten leiden tot een vaststellingsovereenkomst met handtekeningen en al eronder, zodat het project ook voortgang kan vinden. Wij menen u daarover altijd te hebben meegenomen in de raad, u altijd daarover te hebben geïnformeerd met kwartaal- of trimesterrapportages dus als u denkt dat wij u verkeerd hebben voorgelicht, althans die suggestie, die lijkt me niet terecht.

00:35:27

Voorzitter: De heer Koks.

00:35:28

Voorzitter: Na afloop van dat psychotherapeutische half jaar met de commissie Hertogh, is hier in de raad in ieder geval gezegd van moet je horen die aannemer heeft de klus aangenomen voor een x-bedrag en binnen dat bedrag moet 'ie de klus klaren. Dat is altijd hier de stelling geweest. Ook de gemeente Groningen zou het geen cent extra kosten. Er zou nog eens een keertje wat in die stalen damwanden voorgefinancierd worden en één of andere stroppenpot gevonden worden, en verder was het financieel klip en klaar voor de rest, aanneemsom en een weg. Zo zijn wij elke keer ook tijdens die kwartaalrapportages daarvan op de hoogte gesteld: "moet je horen, je krijgt nog geen nadere detailinformatie, want we zijn er niet uit, maar een aanneemsom is een aanneemsom." Hoe kan het nou toch

dat u nu vertelt, een ja, hoe noem je dat, een 'beide kanten verhaal', je moet wat geven, je moet wat delen. Hoe kan het nou toch dat dat uitgangspunt van die aanneemsom, dat dat blijkbaar verlaten is? Dat is vraag één, en mijn tweede vraag is: is de gemeente Groningen ook nog financieel de klos in dit gebeuren of is het een volledige provinciezaak? Waarbij ik ook nog de vraag heb of de westelijke ringweg hier mogelijkerwijs ook niet de dupe van wordt?

00:36:44
Voorzitter: Drie vragen van de heer Koks.

00:36:49
Mevrouw Gräper: Voorzitter, om op de eerste vraag antwoord te geven. Ik weet natuurlijk niet wat er precies allemaal hier in uw raad gedeeld is en dat maakt het wat lastiger. Daar kan meneer Broeksma misschien wat meer over zeggen? Wel is het zo dat we vanuit de stuurgroep in ieder geval altijd gecommuniceerd hebben dat de wereld niet zwart-wit is. Op het moment dat je een mediationtraject instapt, laat je daarmee per definitie het uitgangspunt 'contract is contract' los. Je doet een poging om met elkaar er uit te komen, in de wetenschap dat je altijd kunt terugvallen op het contract, want dat is immers wat we met elkaar getekend hebben.

00:37:22
De heer Koks: Waar zit dan het aandeel van de aannemer? Wij laten blijkbaar het contract los, keer op keer. De drie jaar wordt losgelaten, het budget wordt losgelaten, alles en nog wat wordt van de kant van de opdrachtgever losgelaten, maar wat laat die aannemer los? Daar ben ik ook wel eens benieuwd naar.

00:37:39
Mevrouw Gräper: Ik kan u daar van alles en nog wat over vertellen maar dat doe ik dan wel in het besloten gedeelte van deze vergadering.

00:37:44
Voorzitter: Dat doet de heer Koks de volgende keer via de voorzitter. Gaat u verder.

00:37:49
Mevrouw Gräper: De laatste vraag over de Ring West. De Ring West is op dit moment geen onderdeel van het RSP-programma. Er zit ook nog hè ... we hebben natuurlijk geld gereserveerd in de verschillende begrotingen maar dat is niet de pot waar op dit moment naar gekeken wordt voor de dekking dus deze afspraken hebben geen effect op de Ring West.

00:38:06
Voorzitter: Dan nog de laatste vraag van de heer Koks over de financiën en dat onderdeel voor de gemeente Groningen.

00:38:12
De heer Broeksma: Ja, financieel risico voor de gemeente heeft u keer op keer naar gevraagd. Ik heb steeds gezegd: dat risico dat is er niet zo, dat herhaal ik nogmaals. Zoals ook aangegeven, er wordt gekeken binnen de RSP-pot. Dat is ook de afspraak die in het contract staat. Binnen de RSP-projecten wordt gekeken naar een oplossing dus de gemeente wordt niet om geld gevraagd. Dank u wel.

00:38:32
Voorzitter: Wie van de commissie dan nog? De heer De Haan.

00:38:35
De heer De Haan: Ja, voorzitter, dank je wel. Is er dan wel een risico dat bijvoorbeeld bepaalde optimalisaties van het project nu niet doorgaan?

00:38:43
Voorzitter: De heer Broeksma.

00:38:43
De heer Broeksma: De scope blijft ongewijzigd.

00:38:47
Voorzitter: De heer Mellies.

00:38:49
De heer De Haan: Toch wel een vraag over die stroppenpot, het was meende ik 170 miljoen. Was dat puur en alleen voor problemen met de Ring, of was het dan voor alle RSP-projecten bij elkaar? En is het dan bij deze blijkbaar volledig opgegaan?

00:39:02
Voorzitter: Mevrouw Gräper.

00:39:04
Mevrouw Gräper: Er zit iets meer dan 130 miljoen in het projectbudget wat nog niet besteed is. Dat is de optelsom van het restant wat erin zit plus de pot 'risicoreservering onvoorzien' plus de alliantiebijdragen. Als je dat dus bij elkaar optelt, kom je tot ongeveer honderddertig miljoen. Dat is dus alléén de risicoreservering binnen het project Ring Zuid. De afdekking van de risico's binnen het RSP-programma als geheel zitten in de afspraak, dat je de meevallers en tegenvallers binnen het RSP-programma moet opvangen en dat daar...nou, mocht het gat zo groot zijn overgegaan moet worden tot herprioritering. Ik denk dat het hier ook wel goed is om ook aan te geven dat de afgelopen jaren er ook een aantal keer meevallers geweest zijn die het ook mogelijk hebben gemaakt om bijvoorbeeld de spoorlijn Veendam Stadskanaal ook gefinancierd te krijgen. Dus het werkt beide kanten op.

00:40:04
Voorzitter: Ja, dan mag hoor, de heer Koks.

00:40:07
De heer Koks: Er hebben oorspronkelijk drie aannemerscombinaties ingetekend voor deze aanbesteding. Paul Rook meldde destijds in 2016 dolenthousiast: "we hebben een gouden lot uit de loterij getrokken, Duitse techniek gecombineerd met regionale aannemers." Nu krijgen die twee aannemers die zijn afgevallen, vanwege welke reden dan ook, krijgen dus te horen dat de overheid meer geld gaat steken in het project. Loopt de opdrachtgever daardoor niet het risico dat die oude aannemers - die twee die afgevallen zijn - zeggen: "ja, moet je horen - de klus wordt blijkbaar voor meer geld aangenomen doordat deze aannemer ons in het pak heeft weten te naaien, wij willen wel dat die aanbesteding op de één of andere manier gecompenseerd wordt. " Zit dat risico er ook nog in?

00:40:56
Mevrouw Gräper: De afspraken die gemaakt zijn, moeten voldoen aan de wettelijke kaders en dus ook aan aan aan dit soort type kaders.

00:41:02
Voorzitter: Inderdaad. Dus, en kan ik nu constateren dat wat we in de openbaarheid hebben kunnen en willen delen, dat dat voldoende gebeurd is?

00:41:18
De heer Koks: Mag ik nog één ding zeggen?

00:41:20
Voorzitter: Ja, dat mag.

00:41:20
De heer Koks: Kijk, die aannemer, daar ben ik dus steeds minder enthousiast over, dat zal duidelijk zijn. Die zegt in het Dagblad vorige week, dat het glas geheven kan worden op het bereikte resultaat. Dat glas heffen van de aannemer dat ervaar ik, mijn fractie als een opgestoken vinger, middelvinger naar de stad, samenleving en naar de provincie toe. Want die aannemer komt keer op keer zijn afspraken niet na. Helperzoomtunnel enzovoorts, nou ik hoef het hele rijtje niet te noemen en dan zegt 'ie tóch nog dat hij het glas durft te heffen. Wanneer biedt die aannemer eens zijn excuses aan, aan de stad voor de vertraging van drie jaar en voor de tegenvallende financiën wat de belastingbetaler een bak geld kost. Heeft u het daar ook wel met die aannemer over: "hé, moet je horen - in wezen zou je die stad op je blote knietjes moeten danken dat ze überhaupt nog met je in zee willen." Gebeurt dat?

00:42:12
Voorzitter: Mevrouw Gräper.

00:42:14
Mevrouw Gräper: Voorzitter, ik herken uw sentiment wel. Toen ik het in de krant las, dacht ik ook bij mezelf: ik ben blij dat we een overeenstemming hebben, omdat ik denk dat goed is voor een heleboel regionale belangen, maar ik ben niet blij met de deal in de wetenschap dat de deal ook pijn doet. Dat die deal tevens veel vraagt van ons als overheden en dat daar natuurlijk pijn in het RSP-programma geleden moet gaan worden, dus ik zou dit niet als een feestje willen bestempelen, laat ik het zo zeggen. Tegelijkertijd denk ik ook – en dat is denk ik wel iets wat we onszelf goed moeten realiseren – dat het belang van deze afspraken voor de regionale aannemers énorm was, en dat zij daarbij ook serieuze twijfels en zorgen hebben gehad over wat dit betekent voor hun eigen voortbestaan. Dat is denk ik ook de reden waarom wij ook zeggen, de details kunnen we enkel in vertrouwen met elkaar delen, omdat dat echt vergaande bedrijfseconomische gevolgen voor deze aannemers zou kunnen hebben. Dat zij dus vanuit dat perspectief opgelucht zijn dat er afspraken liggen, dat snap ik wel. Dat zegt iets over de druk die zij daarin ervaren, ook de opdracht en ook de opgave die wij als stuurgroep vanuit onze eigen regionale blik in die stuurgroep ook heel nadrukkelijk gevolgd hebben. Maar ik ben het met u eens dat de beeldspraak geen gunstige was.

00:43:40
Voorzitter: Via de microfoon graag.

00:43:41
De heer Koks: Die regionale werkgelegenheid stond inderdaad ook in het dagblad. We

hebben twee jaar geleden een overzicht gehad van het bedrag wat neerdaalt in de regio, zeg maar uit die aannemer som. De PvdA-fractie en wij hebben daar keer op keer op aangedrongen dat die regionale werkgelegenheid gestimuleerd zou worden. We zijn nu twee jaar verder, en wij hebben nog steeds geen vervolgverslag gezien over wat er nou in de regio gebeurt, met al die miljoenen zeg maar, die in die zuidelijke ringweg gestoken worden. Daarom kan ik dus niet zo goed een oordeel vormen vormen of die regionale werkgelegenheid nou echt gediend is met deze gang van zaken.

00:44:18
Voorzitter: Dat is geformuleerd als een vraag, neem ik aan? Of was dit meer een constatering?

00:44:27
De heer Koks: Wanneer komt dat overzicht eindelijk eens een keertje? Dat vervolgoverzicht?

00:44:30
Voorzitter: Nou, dat kan de heer Broeksma misschien wel beantwoorden.

00:44:34
De heer Broeksma: U heeft het over regionale werkgelegenheid en social return zeg maar, over die twee aspecten. Ja, ik zit even te kijken of we daar iets over kunnen toezeggen. Ja, en als dat beloofd is, dan doen we dat. Maar ik weet niet wanneer dat dan zo zal zijn. Daar kom ik op terug, gewoon een dag maar dat zal ik wel zeggen wanneer dat aan de orde is. Dank u wel.

00:45:00
Voorzitter: Kan ik dan nu wél constateren dat alles wat in de openbaarheid kon en wilden, dat we dat hebben gedaan? De heer Koks, ja?

00:45:09
De heer Koks: Kijk, het standpunt van onze fractie is helder, wij doen niet mee aan de geheime sessie, want de informatie die ik daar opdoe is alleen ter bevrediging van mijn eigen nieuwsgierigheid en daarvoor hoef ik geen geheimhouding te houden, want politiek gezien kan ik daar toch niets mee doen. Wat mij betreft dus gaat die geheimhouding, daar nemen wij niet aan deel.

00:45:29
Voorzitter: Nou, dank u wel, dan zal ik mijn verhaal even afmaken. Dan weet ik in ieder geval uw standpunt alvast.

00:45:33
De heer Broeksma: Mag ik antwoord geven op de vraag?

00:45:34
Voorzitter: Ja, dat mag hoor. De heer Broeksma.

00:45:37
De heer Broeksma: Ik krijg door over die regionale werkgelegenheid en social return: eind dit jaar. Nog dit jaar krijgt u daar overzicht over.

00:45:47
Voorzitter: Dat is mooi. Met dat alles gezegd hebbende, lijkt me dit het moment om het

openbare gedeelte van deze beraadslaging af te sluiten, zodat we het college in staat kunnen stellen om ons achter gesloten deuren nader te informeren. En voor de praktische uitwerking daarvan zou ik eventjes de vergadering willen schorsen, waarbij ik wel vraag, of de commissieleden dan zouden willen blijven zitten? Heeft iemand behalve dan de heer Kok, die heeft dat al gedaan, op dit moment nog een vraag of een punt van orde? Mevrouw De Wrede?

00:46:16
Mevrouw De Wrede: Ook de Partij voor de Dieren zal niet aanwezig zijn bij het besloten gedeelte.

00:46:23
Voorzitter: Helder. Andere mensen die nog een punt van orde willen maken? De heer Mellies?

00:46:28
De heer Mellies: Nou, 100% Groningen is misschien een regionaal partijtje, maar ook wij hebben daar wel degelijk onze bedenkingen bij, en ook wij gaan daar niet aan deelnemen.

3 Sluiting

00:46:37
Voorzitter: Akkoord. Dan schors ik even een moment de vergadering.